

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHVATAL:

Debreczen, Fővár. Hódorvany-palota 21. szobája,
az udvarban belül.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház munkaprogramja csak néhány napra van megállapítva. Az appropriációról szóló javaslat részletes tárgyalása után következik az Adria szubvenciójáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Előreláthatólag ez sem vesz hosszabb időt igénybe, mivel nagyobb viták nem igen várhatók. Az ellenzéki pártok állást foglalnak ugyan a javaslattal szemben, de nagyobb küzdelem nem fog körülötte kifejlődni. Még néhány kisebb jelentőségű javaslat és jelentés elintézése lesz a képviselőháznak a husvétii szünetek előtt feladata. Ennek elvégzése után megkezdődik a husvétii szünet, mely az idén jókora hosszúra nyúlik.

A képviselői köröket egyébiránt mostanában két kérdés foglalkoztatja különös intenzivitással. Az egyik az összeférhetlenségi törvény revíziója, a másik az általános képviselőválasztások ideje. Az összeférhetlenségi törvény

revíziójának ügye még csak ezután fog igazában bonyolódni. Az albizottság által kidolgozott tervezetet e hónap 21-én kezdi tárgyalni a kiküldött bizottság plénuma. Itt kezdődik tulajdonképpen a szigorító és enyhítő áramlatok csatája. Képviselői körökben igen valószínűnek tartják, hogy a bizottság plénumában az utóbbi áramlat kerekedik felül s az albizottság tervezete igen lényeges módosításokon fog keresztül menni.

Képviselői körökben a legnagyobb érdeklődéssel néznek a bizottság plénumának tárgyalásai elé, mert valójában ezeken fog eldőlni az összeférhetlenségi törvény revíziójának mikéntje. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a képviselőház többsége majd a bizottság javaslatát fogadja el.

Az általános képviselőválasztások ideje dolgában még mindig nagy a bizonytalanság. Senki se tudja még határozottan, hogy a választások júniusban lesznek-e, vagy pedig szeptemberre maradnak. Képviselői körökben észre-

vehető elégtelenség is nyilvánul a miatt, hogy a kormányelnök nem ad e kérdésben valamelyes fölvilágosítást.

De mikor a bizonytalanságnak maga a kormányelnök is rabja. Neki is alkalmazkodnia kell az osztrák parlamenti viszonyokhoz és ő sem tudja, hogy vajjon az osztrák Reichsráth mikor teheti majd tanácskozás tárgyává a kvóta-kérdést, melyben a kvótabizottságok előreláthatólag megint nem fognak együttes megállapodásra jutni s megint csak királyi döntésnek kell bekövetkeznie. De a királyi döntés előtt a parlamentek elé kell terjesztetni a bizottsági jelentéseket s csak a két parlament tanácskozásainak sikertelensége esetén dönthet a király. Már pedig most nem lehet megkerülni az osztrák parlamentet, mert együtt van, sőt munkálkodik is. Ebben van a bökkenő. Ez kérelmetti a magyar országgyűlés feloszlását és ez teszi bizonytalanná a választások időpontját.

Ungur Styefa.

— Román népballada. —

Szép nyári este. A telihold beragyogja a tájat, megezüstözi sugaraival az égbe nyúló erős szirteket. A szél kedvesen játszik a holdfényben uszó zsenge virágokkal, ausogva kacérkodik a fák zizegő leveleivel. Oly néma, oly csendes a táj. A csöndet meg-megtöri a nyugovóra térő nyáj kolompjának hangja; a pásztor szép nótája oly szívhezszólóan zengi be a tájat, mintha a megszakadni készülő szív hangjai volnának, mintha a pásztor egész lelkét, érzelmét öntené a kis átfurt fadarabba. Itt-ott hallatszik az éber házórzó utolsó csaholása, azután elhallgat minden.

A zizegő fák beárnyékolta erdőskében puha pázsit padon ül az ifju és a leány.

— Mindkettő — még gyermek.

— Szeretsz? kérdi az ifju.

— Szeretlek, s oda borult az ifju széles vállára.

— Szeretni fogsz?

— Szeretni foglak.

— Örökké?

— Örökké. Hosszu, látatuzes csókban ult el az utolsó szó. Azután nem beszéltek

tovább: a szerető sziveknek az érzelmek tengerében nincsen szavakra szükség. Csókkal, csókban esküdtek, csókkal fogadták, hogy az esküt megtartják.

— Te most elmégy messzire. Nem fogsz elfelejteni?

— Csak reád fogok gondolni, — mondta az ifju, — csak téged foglak szeretni.

Szól a zene. Duhaj, kedv hangzik ki a csárdai udvaráról. A gosztenyefák hűs árnyékában a pihegő párok az árnyalána fáradsimái után cziczázni kezdenek. Szép Iliana sápadt arcához, bágyadtan tekintő éjfekete szemei oly jól illenek Unottan hallgatja Mitrunak, a falu leggazdagabb fiának szerelmi epekedését. Szemei a nagy semmisségbe néznek, érzi, hallja Pistájának az utolsó szavait „csak reád fogok gondolni csak téged foglak szeretni.”

Egyszerre nagy zivajz támadt! Szép száll ifju jön a korcsmába. Széles vállai rengenek járása közben: oly erővel lép a földre, mintha haragudnék reá s mégis mily nesztelen a járása. Megáll és kalapját szemére huzza. Fekete göndör bajuszát meg-

pödrí és esees jóestével köszönti a benn levőket

Néma lesz mindenki. Itt-ott suttogják: „az Ungur Styefa hazajött.”

A cigányok megkezdik künt a zenét s a kóló szavára felhangzik az oláh: „Uj-juju”.

Ungur Styefa megint elindul, lassan, kimérten. Valami úgy kergeti ki, ki az udvarba.

Iliana Mitruval tánczol. . . Mitru megcsókolja a táncz hevében Iliana nagyot sikolt. Ungur Styefa megdöbbenve áll meg egy pillanatra. Mint a megsebzett duvad, rohan Mitrura. Egy pillanat műve: a leány sikolyát, egy férfi hörgése kíséri: Mitru erős ember, kirántja kését, hogy Styefát leszurja.

Styefu kiesavarta a kezéből s a dulakodásban Mitru nyakát elvágja. Az ijedségtől megdermedt nép Styefára rohan, lefogják.

Iliana, a szép Iliana odamegy Mitruhoz, beköti kötényével a nyakát s csak folyton ezt sikoltozza:

Mitrunak élni kell mert Styefát szeretem. Elj Mitru, hogy ne bántsák Styefamat. . .

A zürzavart a csendőrség szakítja

A legolcsóbb = a legszolidabb = **Weisz Adolf** posztókereskedésben szerezhetjük be. Kossuth-utca, Takarékpénztár.

Ujdonságok most érkeztek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

Az ülés előtt híre futott a folyosókon, hogy az egyetemen a kereszt ügye miatt nagy tüntetések vannak.

A hír izgalmat keltett és sok szóbeszédre adott alkalmat. *Molnár János* és *Rakovszky István* mindjárt félrevonultak, hogy megbeszéljék a dolgot. *Szell Kálmán* miniszterelnököt pedig rögtön körülfogta egy sereg képviselő, mikor a Házba megérkezett. És a miniszterelnök mindjárt több megbízást adott a titkárnak, *Hazay István*nak s majd *Strum Albert*et, a „Budapesti Tudósító“ felhivatalos könyvatos lapnak a szerkesztőjét hívatta magához a miniszteri szobába.

Híre járt, hogy a mai ülésen, melyen *Perczel Dezső* elnökölt, napirend előtt fogják szóvá tenni a kereszt ügyét.

De ez nem történt meg.

Az elnöki bejelentések után folytatták napirend szerint a fölhatalmazási törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Csávolszky Lajos azt mondja, hogy a miniszter szombati beszéde valóságos kell, hogy megdöbentse az embert. Közgazdasági pangásunknak, romlásunknak politikai okai is vannak, úgy látja, hogy ez a miniszteri beszéd teljesen a készülő inkompatibilitási törvényjavaslat ellen irányult, foglalkozik azokkal az ellentmondásokkal, melyeket a pénzügyminiszternek és a miniszterelnöknek a kiegyezés kérdéseiben kelt nyilatkozatai közt vél fölfedezni. A javaslatot nem fogadja el.

Szólásra senki sincs följegyezve a 2-ik tételhez, melyet a többség erre megszavaz.

A 4. szakasznál:

Gróf Tisza István szólal föl. Már több ízben kifejezte aggályát a fölött, hogy állami apparátusunk rohamosan növekszik. Az utolsó tíz év alatt az irnoki és számtisztai személyzet mintegy negyven százalékkal növekedett, szintugy nagyon megszaportották a napidijasokat is. Pénzügyi szempontokból ez határozottan aggályos. Közigazgatási apparátusunkat tehát meg kellene szabadítani a fölösleges tehertől. Kéri a kormányt, hogy a közigazgatás reformját

meg. A mikor vizsik az Ungor Styefát, Iliána akkor is csak azt sikoltozta:

— Mitru, élj, élj, élj a Styefáért.

*

A temetőn keresztül egy összegőnyedte beteg vándor tart a falu felé! Megrögyő a járása, szomorú a tekintete, ajka körül bágyadt szomorú mosoly. Két kis leány játszik egy sir körül: feljűk tart.

— Adjon Isten!

— Magának is.

— Mit csinálnak itt gyerekek!

— Játszunk a mama sirján, feleli a nagyobbik leányka. Kiváncsi, nagy fekete szeméit az idegenre veti, azután két kis testvérét kézen fogja, maga mellé huzza, mintha féltene.

— S ki volt a ti anyátok?

— Hát nem tudja? Mindenki annak mondta: szép Iliána.

— Megrázkódott a vándor. Nagyon ordított, odaesett a sirra s kezeivel ásni kezdte.

— Iliána, Iliána!

A két gyermek megrettenve bámulta az idegent s félve huzódtak félre, majd elkezdtek szaladni a falu felé.

Ungur Styfa a falu bolondja lett.

Patrubány Gergely.

részletesen valósítsa meg. A tisztviselők munkaidejét is jobban ki kellene használni, mert ma, azt hiszi, a tisztviselők nem dolgoznak többet átlag 3-4 óránál.

Használják ki jobban az embereket, akkor kisebb létszám lesz majd szükséges és az embereket jobban lehet dotálni.

Szell Kálmán miniszterelnök nyomban kijelenti, hogy a mit *gróf Tisza István* mondott, mindenesetre igen figyelemre méltó. De ez csak kis része annak a nagy munkának, melybe már félévvel régebben fogott bele.

Részletesen el is mondja, hogy a közigazgatás egyszerűsítése dolgában eddig mily intézkedéseket tett. Helyesli azt az elvet, hogy a reform. részletekben vitéssék keresztül. Ha az egészet nem lesz képes egyszerre megcsinálni, mindenesetre úgy is fog tenni.

A mi a tisztviselők helyzetét illeti, a kormány komolyan foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne a tisztviselők sanyaru helyzetén segíteni.

A mai munkabeosztás kétségkívül helytelen, mert hiszen a nap legbecesebb része kihasználhatatlan marad, a mennyiben a munkát a reggeli 9 órától 1 óráig terjedő időre szorítják össze. A törvényhozás is ebben a hibában van. Ó a hadügyminisztériumban különben már folytat tanácskozásokat arra nézve, mint lehetne a délutánokat is kihasználni.

Molnár Józsiás: Kifogásolja az egész költségvetést. Először is, mert nem egyezik meg a tényállással, másodsor, mert ez nem haladást, de visszaféjldést mutat.

Kulturális féjldésünk féjldött ugyan, csakhogy nem féjldött az helyes nemzeti irányban s hol állunk ma még attól a féjldési ponttól, a hol a külföld áll. Követeli, hogy különösen a nemzeti iskolákat akár nyitlak, akár titkosak azok, betiltsák. Iparunk, kereskedelmünk a legrosszabb lábón áll, nem tud önállóságra vergődni, közgazdasági helyzetünk meg teljesen Ausztriától függ. Megtörtént, hogy Magyarország több czukorkiveteli illetéket fizetett, mint a mennyit bevett. Sürgősnek mondja az önálló vánterület behozatalát, mert csak ezáltal virulhat fel az ország. Legszebb célja kell, hogy legyen politikánk, hogy gazdasági életünk fellendüljön. Nem fogadja el a költségvetést. (Helyeslés balfelől.)

Lukács László pénzügyminiszter: Szigoruan tapasztalja, hogy magánosok, mily könnyelműséggel verik magukat adósságba. De kijelenti, hogy ennek meggátolására az állam alig tehet. Itt csak egy egészséges áramlat segíthet. S a mi *Molnár Józsiás*nak az önálló vánterületre vonatkozó megjegyzéseit illeti, erre már volt alkalma megadni a választ, hasonlóképen a valutarendezés kérdésében is. A képviselő is felhozza az őrlési forgalmat, melynek visszaállítását képviselő ur sürgeti s melytől a buza árának emelkedését várja. A miniszter ösmeri már a szóló ezen kedvencz témáját s erre is már többször válaszolt a miniszter. (Helyeslés jobbról.)

Molnár Józsiás: Reflektál a pénzügyminiszter felszólalására, megvédi saját állításait, különösen az önálló vánterület mellet kardoskodik.

Tételt megszavazták.

A ház a költségvetési törvényjavaslatot elfogadja.

Szell Kálmán miniszterelnök betörjeszti a IV-ed évi tulkiadásra való meghatalmazást a Háznak.

Az ülés véget ért.

POLITIKAI HIREK

Jelölés. Az eperjesi választókerület képviselője, *Schmidt Gyula*, mint egy

telegram jelenti, vasárnap mondotta el beszámoló beszédét. A beszámoló után az eperjesi szabadelvű párt értekezletet tartott, a melyen elhatározták, hogy a kerület a következő képviselőválasztásnál *Schmidt Gyulát* jelöli.

A szerb patriarcha lemondása.

Aradról írják, hogy *Brankovics* szerb patriarcha lemondása a májusban összehívott szerb kongresszus megnyitása előtt fog megtörténni. A lemondás okául azt emlegetik, hogy a magyar kormány nem tárgyalta a kongresszus egybehívását. *Brankovics* még az 1891-iki kongresszuson az egységes statutumok mellett foglalt állást és ekkor is kijelentette már, hogy a statutumok letárgyalása előtt más ügynek a tárgyalásába kezdeni nem szabad.

VIDÉK.

Csak nem fajult el még a hajdu vér. A költő e szép mondása ismét beteljesedett Hajdu-Szoboszlón, hol a f. hó 16-án *Rásó Gyula* kir. tanácsos alispán elnöklete alatt megtartott sorozás alkalmával 105 legény vált be katonának és pedig 66 az első 39 a második és harmadik korosztályból.

Nemzeti ünnep Hajdu-Szoboszlón. Szokatlan fényvel ünnepelte meg Hajdu-Szoboszló város közönsége, nemzeti dícsőségünk ujjászületésének nagy napját a márczius 15-ét. A város ünnepi színt öltött, a házak díszesen fel voltak lobogóva. Az ünnepély egyneved 9 órakor az ev. ref. templomban kezdődött, mely ez alkalomra színlüdig megtelt ünnepelő közönséggel. — *Soltész László* ev. ref. lelkész buzgó imában kért áldást a hazára és a királyra. Kilencz órakor a testületek zászlóval vonultak fel a nagyvendéglő előtti piacra, hol a város ünnepélye tartatott a hajdu-szoboszlói dalárda közreműködése mellett. A Hymnus elhangzása után *Fehér Gábor* árvaszéki ünlök, lapszerkesztő tartott magas szárnyalású eszmékben gazdag beszédet, mit 4-5000-re tehető ünnepelő közönség a legnagyobb áhítattal hallgatta végig s aztán élénk éljenzés és tapsal jutalmazta a rokonszenves kiváló szónokot. A *Kossuth-nóta* éneke után *Barcsa Mihály* I. éves theologus szavalta el *Ábrányi Emil* „Jövel Szentlélek...” kezdetű alkalmi ódáját. Majd a dalegylet *Schumann* „Élj őseink hazája” remek szép dala után *Magyar Imre* egyházi gondnok szavalta el a „Talpra magyar”-t erővel, lelkesedéssel. Azután ismét a dalárda éneke hangzott fel s *Kovács Gyula* polgármestester bezáró beszédje után az ünnepély véget ért. 10 órakor az állami polgári iskola tanárkara és tanuló ifjúsága ünnepélyére vonult a nagy és díszes közönség. Az intézet óriási tornaterme teljesen megtelt válogatott, díszes közönséggel. — Az ünnepély középpontja *Szécsi Miklós* igazgató ugy forma, mint tartalmilag remek szép alkalmi beszédje volt, melyben a bámuló ifjúságot a haza s király szeretetére tanította, lelkesítette. *Hetey László*, *Szücs Sándor* és *Poronyai János* növendékek hazafias költeményeket szavaltak. Az ifjúsági énekkar *Takács János* vezetése mellett hazafias dalokat adott elő. Este a tizedekben, a függetlenségi körben, ipartestületben s a nagy vendéglőben lakomára gyűlt össze az ünnepelő polgárság számtalan felkészültben adva hazafias felbuzdulásának tanujelét.

Uj szobor Nagyváradon. *Schlauch Lőrincz* biboros Nagyváradon új, *Mária* szobrot állít a *Széchenyi-téren*. A tervet *Tóth István* szobrász készítette. A szobor 8 hó alatt készül el.

Apagyilkos az esküdtszék előtt. Hatszor lőtt az apjába.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 19.

A debreczeni kir. törvényszék előtt tegnap délelőtt izgalmas tárgyalás vette kezdetét. Egy fiatal suhancz legény, aki alig van túl a 22 éven, áll a törvényszék előtt. K. Varga Lajosnak hívják. Az a szörnyű vád terheli, hogy agyonlőtte az édes apját.

Ebben a gyilkosságban az a rettenetes momentum, hogy a romlott lelkületű fiu szörnyű tettében nem elégedett meg egy lövéssel, a borzalmas jelenet szédületes vadságából nem józanította ki, hanem vadállat módjára úgy lövöldözött az édes apjába, akinek nevelését, gondozását köszönheti, ahogy még a veszett kutyába se szokás. Hatszor lőtt az édes apjába.

Izgalmassá teszi ezt a tárgyalást, hogy a vádlott Varga Lajos, aki izgatottan fészkelődik a szuronyos őr mellett, idegesen kíséri tekintetével a bírakat, az esküdtteket és a tanukat, tagad úgy, mintha könyvből olvasná. Pedig nem is olyan régen, a vizsgálóbírók előtt őszinte vallomást tett. Elmondta mindeu részletében olyan gondosan a gyilkosságot, hogy azt így betanulni se lehetne. Az az impresszió, hogy aki így vall, aki ilyen részleteket sorol fel s aki két vizsgálóbíró előtt is következetesen ugyanazon tényeket adja elő, az nem mesét, vagy bebeszél, ráoktrojált históriát ad elő, hanem bűnös abban a dologban, amelyért a földi igazságszolgáltatás számolni kíván vele.

A tárgyalásnak izgalmas részletei voltak, amikor a hallgatóság, amely zsufozásig megtöltötte a termet, idegesen mozgolódott.

Tudósítónk különben a következő részleteket írja a tárgyalás lefolyásáról.

Az esküdtszék megalakulása.

A törvényszék a következőleg alakult meg: *Elnök:* Dr. Szeőke István, *bírák:* Kelbenfayer Kálmán és Tatay Ferencz. *Jegyző:* Deák Ferencz. *Ügyész:* Dr. Horváth István. *Védő:* Dr. Kálmánchelyi József.

Kévéssel kilencz óra után nyitotta meg dr. Szeőke István elnök a tárgyalást. A tanuk szokásos s az eskü szentségére, a vallomás tisztaságára és a hamis tanulás következményeire járó figyelmeztetés után az esküdtszék megalakítása a szokásos formások között történt meg.

Az esküdtszék tagjai lettek: Cziffer Nándor, Biczó Gyula, Kurián Gyula, Soós János, Kulcsár Gábor, Ferenczy Ferencz, ifj. Áron Manó, Tóth Mihály, Fábrián Lajos Mór, Geiger Simon, Kovaliczky Antal, Rosenfeld Salamon. *Póttagok:* Kornhoffer József és Tikos István.

A vádlott kihallgatása.

Elnök (Felolvassa a vádlott előtt a vádlóval rendelkező részét. Aztán megkérdi a vádlottat): Megértette-e mivel van vádolva?

— Meg.

E.: Bűnösnek érzi magát?

— Bűnösnek nem érzem magam.

E.: Február 29-én a maga édes apját ölték meg? Tudja-e hát ki ölte meg.

— Én tekintetes törvényszék nem tudom!

E. Maga nem haragudott az édes apjára?

— Én nem. Legfelebb ő haragudott rám és nagyon szorított a dologra.

E. Hogy szorította?

— Gyenge voltam, unszolt és káromkodott!

E.: Vannak testvérei?

— Van kettő.

E.: Észrevette, hogy azokat jobban szereti az apja?

— Igen. Károlyt jobban szerette, mert többet vitte a csapszékbe.

E.: Hát maga hogy viselte magát, járt-e korezmába?

— Mikor apám lefeküdt, többször elszöktem.

E.: Volt pénze?

— Nem, én csak bámulni mentem.

E.: Atyja halála előtt járt-e Debreczenben?

— Igen többet magammal.

E.: Vett-e itt valamit, egy vaskereskedésben?

— Esküvel bizonyítom, hogy nem.

E.: A maga esküjét nem vesszük ki. Azt mondja meg, vasuton ment haza?

— Igen! A jegyem elveszett és a czimboráim meg is motoztak. Akkor sem találtak nálam semmit.

E.: Haragudott magára az édes apja, hogy megakart nősülni?

— Igen, mert ídes apám ellenezte, hogy szegény leányt vegyek el.

E.: Később mégis megnyugodott?

— Igen. házat vett s azt mondta, hogy igavonó jószágot is ad.

E.: Február 29-én reggel beszélt magával az édes apja?

— Igen.

E.: Bántotta magát?

— Egy szóval sem.

E.: Mikor jött haza az apja?

— Este. Én már akkor az ólban fekéüdtem. Megkérdezte, hogy Károly öcsém hol van? Azt feleltem, hogy elment tanulni.

E.: Mit mondott rá az apja?

— Valaki volt vele, hogy ki, azt nem tudom. Annak a bizonyosnak mondta, hogy majd reggel eligazítom.

E.: Ha nem látta, hogy volt vele valaki, honnan tudja mégis?

— A kopogásról tudom, hogy ketten voltak.

E.: Mit tett maga azután?

— Lefeküdtem az ólban. Csak a lövésre ébredtem fel. Azt hittem, hogy dörömbölés, mert édes apám, ha részeg volt, dörömbölni szokott.

E.: Nem is ment ki?

— Csak mikor édes anyám bejött, felkeltett és azt mondta, hogy meglőtték az apámat.

E.: Megnézte, hogy meghalt-e az apja.

— Nem.

E.: Hát a fiu az édesapja holttestét sem nézi meg?

— Én nem néztem. Én elmentem a községházához. A kapu végre nyitva volt.

E.: Volt magában gyanu valakire?

— Volt, de hogy kire, nem tudom! (Derültség).

E.: Édes apja zsebet megnézték?

— Meg.

E.: A tárczáját meglőtték-e?

— Igen, de nem nála.

E.: Hát hol lelték meg?

— Én a más szájából hazudok. Kis Károlytól hallottam, hogy a káposztás kertnél.

E.: Tud-e arról, hogy revolvért is találtak ott?

— Azt is hallottam.

E.: Az apja halála után maga meg-nősült?

— Igen, három hét múlva.

E.: Maga hagyta el a feleségét?

— Nem! Ő hagyott el engem.

E.: Hát az apja halála után és az esküvő között járt maga korezmába?

— Jártam.

E.: Busult, panaszkodott?

— Semmit se. Csak mikor a feleségem elhagyott, Győrösi Lajosnak panaszkodtam, de ő azt felelte „egye meg a fene a nyomorultját, ne törődj véle, látod, hogy nem szeret.”

E.: Sokáig busult utánna?

— Nem én.

E.: Lássd, a múlt tárgyaláson még sokáig busult. Hát az édes apja halála után volt pénze?

— Az ides anyám adogatott.

E.: Hogy került maga gyanuba a gyilkosság miatt?

— Hát mert a feleségem után buslakodtam.

E.: Hogy tartóztatták le?

— Szeleszky Gáspár csendőr őrmester hivatott fel s oszt az mondta, vald ki, mert összetörlek, mint egy diót. Gyenge szívű ember vagyok, aztán elkeseredtem.

E.: Mondja el, hogy adta elő akkor a gyilkosságot?

— Nem tudom már, hogy Szeleszky előtt mit hazudoztam.

E.: Hát hazudozott?

— Igen, mert elvállaltatta velem a bűnt.

E.: Hát hogy tudta elvállalni, ha nem tette?

— Szeleszky azt mondta: ne tagadd, a szivedből látom. Az én szivemből — mondok — nem láthatja egyéb a jó Istennél.

E.: Hát Derecskén a vizsgálóbíró előtt elmondta az esetet?

— Ugy, ahogy Szeleszky kitanította.

E.: Hát maga ráhallgatott?

— Ráhagytam.

E.: Hiszen többet mondott maga a vizsgálóbíró előtt, mint amennyire a maga beismerése szerint Szeleszky csendőrőrmester kitanította. Hát a vizsgálóbíró ur is kitanította?

— Nem tudom.

E.: Debreczenben a vizsgálóbíró előtt már megint többet mondott. Hát az is kitanította?

— Én csak azt igazítottam ki, amit Derecskén hazudoztam.

E.: A fogházorvosok előtt is beismerete bűnét?

— Igen, mert félttem Szeleszkytól.

E.: Hát most már nem fél tőle?

— Nem, mert velem a jó Isten. A törvényszéki fogházban könyveket olvastam, abból merítettem, hogy a ki az Istenben bizik, nem csalatkozik. A tiszteletes ur is azt mondta a fogházban, hogy fenn a jó Isten, kiderül az igazság, nem kell félni semmitől.

E.: Az pedig lássa képtelenség, hogy Szeleszky csendőrőrmester olyan mesére tanítsa be magát.

— Hát bizony az mese.

E.: Mi érdeke lett volna?

— Hogy becsületet szerezzen magának a bűnös kiderítésével, pedig nem tudja kideríteni.

E.: Maga az apja halála után adósságot csinált.

— Igen, Fülöp Borechnél 420 forintot.

E.: Ismeri ezt a revolvért.

— Nem, sohasem volt az enyém.

Az elnök ezután felolvassa előtte a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben bevallotta, hogy azon az éjszakán kimen.

az ólból az apja után, a karjánál fogva visszarántotta és hatszor egymásután belé lött. Azután a tárczáját elvette, hogy rabló-gyilkosságot gyanítsanak, kinyitotta a kaput, hogy azt higgyék arra menekült el a gyilkos.

E.: Hát erre mit mond?

— Hazugság volt az.

A vádlott kihallgatása után a tanúk kihallgatása következett; első sorban a vádlott édes anyját hallgatták ki.

K. Varga Jánosné.

E.: A vádlott fia magának?

— Igen.

E.: Figyelmeztetem, hogy nem köteles vallani. Akar felelni a kérdéseimre?

— Tessék kihallgatni, az igazat el akarom mondani.

E.: A férje hogy bánt a két fiával?

— Szigorúan. Dologra szoktatta őket, különösen Lajost, mert ő volt az idősebb, meg ügyetlenebb volt, mint Károly fiam.

E.: Melyik fiát szerette jobban férje, Károlyt vagy Lajost?

— Egyformán szerette, nem tett különbséget.

E.: Nem vette észre, hogy haragudott volna Lajos az apjára?

— Tudtommal nem.

E.: Beleegyezett a férje, hogy Lajos fia a Sági leányt vegye el?

— Előbb ellenzte, de később bele nyugodott, azt mondta, ha szereted, hát vedd el!

E.: Tavaly nagyvásárkor hozott-e haza Lajos pisztolyt?

— Nem tudok róla.

E.: Nem tűnt fel, hogy Lajos töprenkedik valamin, mintha valami nagy dologra készülne?

— Nem láttam rajta semmit.

E.: Beszélje el, hogy mit csinált akkor este, mikor a szerencsétlenség megtörtént?

— Este nem feküdtem le, vártam haza az uramat; mert ha haza jön, zörgetni szokott és nem szerettem, ha sokáig várakoztatjuk. Egyszer hallottam a hangját:

— Mit csinált te? — és közvetlen utána lövést hallottam, mitől úgy megijedtem, hogy elájultam. Később felocsudtam, kimentem a ház elé, megtapogattam férjemet, halott volt. Felköltöttem Lajos fiamat és sürgettem, hogy jelentse a szerencsétlenséget a község házábanál. Ő ébren volt, mindjárt felkelt.

E.: Tudja, hogy temetés előtt és utáni éjszakán Lajos hol hált és mindig otthon volt-e?

— Velem hált egy szobában, nem tudok róla, hogy kiment volna.

E.: A temetés után veszekedett gyakran Lajos fia Károlylyal?

— Nem igen, csak egyszer volt komoly szóváltásuk, akkor Lajos azt mondta: „harangoznak nekem nem sokára,” meg azt, hogy: „vigyázz, mert ezira pünkösöd lesz.”

E.: Tud arról, hogy Lajos fiát Fülöp Borech zsidó kocsmáros beperelte?

— Csak itt tudtam meg a tárgyaláson, nem hallottam addig róla.

E.: A szerencsétlenség után gyanakodtak-e valakire?

— Igen, Gocsa Ferenczre, a kit el is fogtak, de tisztázta magát.

Ciffer Nandor esküdt: Gocsa, a ki ellen vizsgálat volt folyamatba, járt gyakran magukhoz?

— Nem szokszor. A férjemnek adása volt és e miatt haragudott reá.

Ügy-sz.: A halál esetében Lajos fiának adott-e pénzt?

— Csak egyszer a válásra ügyvédi díjra 20 frtot.

Védő: Gyanakodott-e a fiára?

— Nem! Eszem ágába sem volt róla feltételezni.

Védő: Említette-e, hogy bosszút fog állani az apján?

— Soha egy szóval sem.

Fialh Lajos 16 éves fiú azt adta elő, hogy üres tárczát lelt a káposztás kertben, akkor nap, mikor K. Varga Jánost temették, nagy örömmel mutatta Kiss Károlynénak. Kissnek a leánya párnap mulva ugyanott 1 kilencz lövetű revolvert talált.

Dávid József: Varga János nevelt gyermeke sirva felel az elnök kérdéseire, a történeteket K. Varga Jánosnéval egyhangzóan beszéli el.

K. Varga Károly.

E.: Maga testvére a vádlottnak, akar-e vallomást tenni?

— Igen, a mit tudok elmondom.

E.: Hogy bánt magukkal az apja?

— Szigorúan, Lajos nem tudott ügyesen dolgozni, azért ő vele többet perelt.

E.: Meg is verte?

— Egyszer a vasvillával megverte, hallottam, hogy más alkalommal az ösztikét hozzá vágta, mert az ekét nem jól igazította.

E.: Vette-e észre, hogy Lajos elke-seredett?

— Nem vettem.

E.: Egyformán szerette magukat?

— Igen.

E.: Magát ütötte valamikor?

— Mikor megérdemeltem.

E.: Vásárra együtt jöttek Debreczenbe?

— Igen.

E.: Vissza is együtt mentek?

— Nem, én lovon, ő vasuton.

E.: Nem vette észre, hogy vásárolt valamit?

— Nem.

E.: Ki érkezett előbb haza?

— Lajosék.

E.: Nem vette észre, hogy rejtegett valamit?

— Nem.

E.: A széna tartó volt úgy, hogy egészen kiürült?

— Igen.

E.: De maga mult tárgyaláson azt mondta, hogy az nem ürült ki soha?

— Ugy, hogy azután tele hordtuk.

Elnök elibe tartja eskü alatt tett vallomását, hogy a szénatartó sohasem ürült ki. Lehetett ott valami elrejtve?

— Nem, mert vasvillával hánytuk, megcsörrent volna.

Szeleszky Őrsvezető vallomása.

E.: A nyomozást ön teljesítette?

— Igen. Külön erre a czélra lettem oda rendelve, mert az ottani űrs nem tudott eredményt elérni.

E.: Mi volt az első dolguk?

— Házkutatást tartottunk, de Vargáknál semmi gyanust nem találtunk.

E.: Tartottak másnál is házkutatást?

Igen Gocsa-nál, nála találtunk egy forgó pisztolyt meg álarozót, de ez egy másik Goczman Simon-féle esetre volt gyanus, mert Gocsa alibjét igazolni tudta és ezzel az első vizsgálatot befejeztük.

E.: Nem volt akkor senkire sem gyanuja?

Az én első gyanum, mindjárt K. Varga Lajos ellen fordult, de nem akarták hinni.

E.: Miért volt gyanuja K. Varga Lajosra?

— Feltűnt, hogy félénken viselkedett és remegett.

E.: A második nyomozás mikor volt ebben az ügyben?

— Juniában pótnyomozást rendeltek el, mert értesültem, hogy K. Varga Lajos a bűnös.

E.: Kitől vette azt az értesülést?

— Azt nem árulhatom el, mert az hivatalos titok.

E.: Hol hallgatta ki először?

— Elküldtem érte a kisbíró, felhivat-tam a község házához, vallatóra fogtam. A jegyző jelenlétében hallgattam ki.

E.: Mindjárt beismerte?

— Én azon kezdtem, hogy előbb a lelkületére igyekeztem hatni, ekkor sirni kezdett. Mondtam ne sirjon, hanem tegyen töredelmes vallomást. Ekkor beismert mindent, a legapróbb részletekig elmondta az esetet, amint az a tek. törvényszék iratai között levő tényvázlatban le van írva. Sirva borult a vállamra és a féle vagyonát ígérte, ha kimentem a bajból.

E.: Fenyegette ön a vádlottat?

— Nem fenyegettem.

E.: Nem ijeszítette?

— Semmivel sem.

E.: Azt mondja, hogy maga tanította be a vallomásra.

— Hazudik! Ez nem igaz. Sőt a be- ismerés után nagyot sohajtott és látszott rajta, hogy megkönnyebbült.

A szembesítés.

Az elnök ezután vádlottat szembesi- tette az űrsvezetővel.

E.: Hallotta az űrsvezető ur vallo, mását? Azt mondta, hogy nem fenyegette- nem ijeszítette és nem is tanította be magát.

Vádlott: Az nem igaz, mert nekem azt mondta, hogy ha nem ismerem el, hogy én öltem meg az apámat, akkor úgy össze- tör, mint egy diót. Később arra is be- tanított, hogy mit mondjak a vizsgálóbíró ur előtt.

E.: Igaz ez Szeleszky?

— Nem igaz.

Dr. Szeőke István elnök ezután este 7 órakor felfüggesztette a tárgyalást és a folytatást ma d. e. 9 órára tűzte ki, mikor a vádlott feleségének s még közel 20 tanu- nak a kihallgatása következik. Ítélethoza- talra valószínűleg csak holnap, szerdán este kerül sor.

ÚJDONSÁGOK.

* **A debreczeni tanyabirtok- kok eladása.** Régidőből fennálló helyhatósági szabályrendelet van arra Debreczenben, hogy a tanyabirtokok csupán házzal bíró debreczeni okleveles polgárok közt képezhessék adás-vétel tárgyát. Ez a szabályrendelet a mai viszonyoknak nem felel meg s Ábrahám László tiszti főügyész most hosszan indokolt előterjesztést tett a tanácsnak, hogy ez a rendelet hatályon kívül helyeztessék. A főügyész javaslata a márcziusi közgyűlésen kerül elintézés alá.

* **Az ipar- és kereskedelmi-bank közgyűlése.** A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank vasárnap délelőtt tar- totta meg XXXIV. évi rendes közgyűlését a részvényesek nagymérvű érdeklődése mel- lett. Miután az elnök rövid szavakban üd- vözölte a megjelent részvényeseket, kezde- tét vette az évi jelentés és a zárszámadá- sok előterjesztése, melyek élénk bizonyosságát képezik annak, hogy a gazdasági és üzleti élet általános pangása dacára is az intézet elmúlt üzletéve kedvező eredménnyel, 27244 k. 13 fl. tiszta nyereséggel zárult. A részvényesek egyhangulag elfogadták, illetve tudomásul vették a zárszámadásokat és az évi jelentést, nemkülönbön a nyereség felosztási tervet, minek folytán az inté- zet részvényeinek 15 számú 1900. évi szel-

vényei darabonként 10 koronával váltatnak be. Azután a választásokra került a sor, melyek során az igazgatóságba a sorrend szerint kilépett igazgatósági tagok: Csanak József és Varga Ferencz újból beválasztottak. A felügyelő bizottság mandátuma is lejárván felügyelőül Márk Endre, dr. Moskovits Jenő és Schmier Ágoston ismét megválasztottak.

* **Keddi tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor *Komlóssy* főjegyző elnöklete alatt a szokásos keddi tanácsülés a városháza könyvtárszobájában lesz, mert a nagy terem több napon át a képviselőválasztók összeiró-bizottságai által van lefoglalva.

* **Kossuth Lajos halálának évfordulója.** A főiskolai „Magyar Irodalmi Önképző Társulat” folyó márczius hó 20-án Kossuth Lajos halálának évfordulóján a főiskolai diszteremben a főiskolai énekhar közreműködésével **gzásünnepélyt** rendez. Tárgysorozat: 1. Gyászének, Engessertől; előadja: a főiskolai énekhar. 2. Megnyitó beszéd; tartja: Nánássy Lajos th., társulati elnök. 3. Óda, írta Takács Endre; szavalja: Pirkler Ernő jh. 4. Alkalmi beszéd; tartja: Nagy Lajos th. 5. „Kossuth Lajos ablakára”; Gaál Ferencztől; előadja: a főiskolai énekhar. 6. A koldus honvéd; írta és szavalja Baja Mihály th. 9. Szózat, Egressytől; előadja: a főiskolai énekhar. Kezdeté délután 4 órakor.

* **Eljegyzés.** Kovács József fodrász tegnapelőtt tartotta eljegyzését Wibirál János asztalos mester szép és kedves leányával Mariskával.

* **Orvosválasztás.** A debreczeni kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága tegnap este tartotta meg az orvos választást. Megválasztottak: Dr. Szalay Béla, dr. Szöllőssy Béla, dr. Szotyori Nagy Kálmán és Gáspár Géza.

* **A homokkerti gazdák gyűlése.** A Homok-kert második járásában tegnapelőtt, vasárnap délután tartották meg a tavaszi tisztújító gyűlést, melyen az érdekelt birtokosság igen tekintélyes számban jelent meg és örömmel hallgatta a kert gazda által előterjesztett évi jelentést, mely szerint a Homok-kertnek fejlődése iránt egy év előtt megindított mozgalom több irányban sikereket ért el, azonban még folytatni kell a küzdelmet, különösen a nagy közöny és az anyagi nehézségek ellen! A kert birtokosságának vagyon mérlege 1135 korona 14 fillérrrel zárult, daczára a 329 koronát meghaladó kiadásoknak, ami csakis úgy volt elérhető, hogy a birtokosság lelkesedéssel karolta fel saját érdekeit és tetemes adományok folytak be a kertéség pénztárába. Ezek után Harsányi Gusztáv kertgazdának — önzetlen és takarékos gazdálkodásáért — jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak s a felmentvényt megadták, majd néhány kisebb jelentőségű tárgynak elintézése után egy a kertgazda, mint a választmány leköszönt. Ekkor történt aztán, hogy hasztalan volt minden kifogás, szabadkozás, mentegőzés, tul elfoglaltságra való hivatkozás stb., a közönség nem engedett s lelkes hangulatban

kérte fel a kertgazdát a további maradására, aki a közbizalom iyetén meleg nyilvánulása elől többé ki nem térhetvén, azt elfogadta; de a szintén megmaradott választmány 6 tagra egészített ki és helyettes kertgazda **Móricz Bertalan** választmányi tag lett, hogy a kertgazdának teendőiben — akadályoztatása esetén segítségére lehessen. Ezek után a cöszválasztás ejtetett meg, majd a gyűlés lelkes hangulatban oszlott fel.

* **Eljegyzés.** Pollák József könyvelő jegyet váltott Mandel Ignác bájos és szeretetre méltó leányával Juliskával.

* **Kossuth Lajos lelenczház.** Évekkel ezelőtt társadalmi ünnepély volt Debreczenben, amelynek 1000 forintot tiszta jövedelmét a dalárda 170 forinttal toldotta meg s az összeget azzal adta át a város hatóságának, hogy Kossuth Lajos lelenczházalap czímen kamatoztassa s ez az összeg képezze az idővel létesítendő lelenczház alapját. Most azonban, hogy Debreczenben a lelenczház egyesület megalakult, **Roncsik Lajos** főszámvéző azzal a javaslatjal járult a városi tanács elé, hogy ezen összeg évi kamatait adja ki a város a lelenczháznak egy ágy alapítványi költségeire.

* **A debreczeni egyház szervező bizottsága,** mely *Kiss Áron* püspök és *Simonffy Imre* főgondnok társelnöksége alatt a presbyterium 15 tagjából alkottatott, holnap délután 4 órakor tartja első közgyűlését a püspöki titkári hivatalos helyiségben.

* **Szakszerű előadás az iparos ifjuság között.** A debreczeni iparos ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy egyleti helyiségében hetenkint este legalább két órán át szakszerű előadásokat tartassanak, melyeknek tárgya a kettős könyvvitel ismertetése és üzleti levelezés. Az előadáson részt vehetnek az ifjuságon kívül önálló iparosok is. Jelentkezni lehet *Krisztiáni Imre* egyleti jegyzőnél.

* **Irodalmi ünnepély a főgymnasiumban.** Az ev. ref. főgymnasiumi önképzőkör választmánya márczius hó 24-én vasárnap irodalmi ünnepélyt rendez a diszteremben a következő műsorról: 1. Hymnus, dallama *Erkel Ferencztől*, előadja az ev. ref. főgymnasiumi énekhar. — 2. Megnyitó beszéd, tartja *A. Nagy Sándor*, VIII. o. önképzőkör elnök. — 3. „Petőfi” (pályanyertes óda) írta *Erdei Károly* VIII. oszt. önképzőköri főjegyző, szavalja *Kis Pál* VI. oszt. — 4. „Ballada”, előadja az ev. ref. főgymnasiumi zenekar — 5. Komoly szavaltat, *Kovács József* VIII. o. — 6. Magyar népdalok *Mácsay Sándor* főiskolai tanár átiratában, előadja az ev. ref. főgymnasiumi zenekar. — 7. Melodráma, előadja *Maday Gyula* VII. o., az önképzőkör alelnöke; zongorán kíséri *Pusztay Lajos* VII. o. t. és hegedűn *Tőkés Sándor* VII. o. t., a zenekar karnagya. — 8. Szerelem és igazság (pályanyertes elbeszélés), írta és felolvassa *Buzás L.* VIII. o., az önképzőkör titkára. — 9. Vig-szavaltat (*Arany J.* „Nagyidai cigányok” IV. énekéből), előadja *Baróthy Lajos* VII. o., az önképzőkör aljegyzője. — 10. Rákóczy induló, előadja az ev. ref.

főgymnasiumi zenekar. — 11. Szózat, dallama *Egressytől*, előadja az ev. ref. főgymnasiumi énekhar. — Belépti díj nincs. Kezdeté d. e. pontban 10 órakor.

* **Uj kertgazda.** A boldogfalvai kert második járásának gazdái tegnap nagy érdeklődés mellett tartották meg évi közgyűlésüket. Ez alkalommal kertgazdává egyhangulag és lelkesedéssel *Csóka Sámuel* polgármesteri titkárt választották meg.

* **Elveszett.** Homokker-u. 75. szám-tól a vasutig szombatn reggel elveszett egy arany keretű szemüveg, szives megtaláló jutalomban részesül.

Gyilkosság a Szent-György pusztán.

Tegnap déli lapunkban részletes tudósításban számoltunk be arról a szörnyű kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságról, amely vasárnap éjjel a Debreczen alatt fekvő Szent-György pusztán történt.

Turányi Jóska bojtár, aki gazdáját: *Bogdán Sándort* agyonverte s azután felakasztotta, egész éjjel erős fedezet mellett maradt a gazdasági irodában. Aludni alig tudott, de annál többet sirt. Tegnap reggel megérkeztek a vizsgálóbíró s törvényszéki orvos. Törédelmes vallomást tett a gyilkos. Elmondta, hogy büntetése nincs, az egész tettet egymaga biztatás vagy rábeszélés nélkül, felindultságában követte el. Semmi más nka nem volt rá, csak az, hogy összezdítta a gazdáját. Orrba vágta s mikor elszédült, fojtogatni kezdte, aztán a közelben lévő talyigáról levett egy kötőféket, azt hurkolta a nyakára, a hodályba huzta s ott felakasztotta. Reggel ő maga vágta le.

Hogy tettet felidultságban követte volna el, kizártnak látszik, sőt az a körülmény, hogy gyakran ígérgette gazdájának, hogy leüti, arra enged következtetni, mikép a gyilkosságot előre eltökélt szándékból követte el.

A boncolás tegnap délelőtt történt meg, amelyen konstataáltak, hogy bár fojtogatásnak is vannak nyomai, a halál mégis úgy állott be, hogy *Turányi gazdájának* orrát, száját befogta s úgy tartotta, míg meg nem fult.

Tegnap délután érkezett meg a meggyilkolt édes anyja. Mikor a vasutnál megtudta, hogy a fiát meggyilkolták, ájultan rogyott össze s csak hosszas fáradsággal sikerült eszméltre téríteni. A vasutól egyenesen fia temetésére ment, akinek holttestét már tegnap délután nagy részvét mellett hantolták el.

A gyilkost tegnap este erős fedezet mellett szállították be a debreczeni törvényszék fogházába.

Kereszt az egyetemen.

— Távirati tudósítás. —

A kereszt kifüggesztésének kérdése ma izgalmas jeleneteket idézett elő a budapesti tudományegyetem falai között. Az egyetemi ifjuság egyrésze még mindig nem nyugodott bele a jogi kar határozatát megerősítő rendelkezésbe, amelynek értelmében az egyetem tantermeiben nem függeszthető ki a kereszt.

Egyetemi ifjak csoportja jelent meg ma korán reggel az egyetemen s minden teremben kifüggesztették a keresztet.

Reggel nyolcz órakor kezdődnek az előadások a tudományegyetemen. Az egyetemi hallgatók, amikor nyolcz órakor a tantermekbe beakartak menni, zárva találták az ajtókat. Lesiettek a szolgákhoz, akikől kérdezősködtek, hogy miért nem nyitják ki az ajtókat?

— A rektor magnifikusz parancsára zártuk be a tanterem ajtóit, volt a válasz. De csakhamar megtudta a fiatalság az igazi okot azoktól az ifjaktól, akik az Egyetemi Kör helyiségeiből jöttek át az egyetemre.

Ezek azután elbeszélések, hogy az egyetemi hallgatók kora reggeli órákban a jogi fakultáson alig egy-két terem kivételével valamennyi tanteremben kifüggesztették a keresztet az egyetem katolikus jellegének demonstrálására. Fekete fából kifaragott keresztet ezek, amelyeket vagy a katedra, vagy pedig az ajtó felé szegtek az ifjak.

A folyosókon pedig a hirdető táblákra nagy plakátokat függesztettek ki.

Ebben elmondják, hogy nem mint egy felekezeti fia, vagy politikai párt sugalmazott eszközei, hanem minden politikai párttól és felekezettől független, gondolkodásban és cselekedetben önálló, egyedül saját lelki meggyőződését s jogérzetét követelő ifjak tették azt, amit tettek.

Csoportokba verődve, nagyszenvédelelyel tárgyalták a folyosón az ifjak az esetet.

— Magyarok vagyunk először, csak azután katolikusok.

— Nyissák ki az ajtókat, majd mi leszünk a keresztet!

Időközben egyik-másik tanár, a ki ép akkor érkezett, be akart nyitni a tanterembe, de nagyon természetesen őket se engedték be a pedellusok. A professzorok néhányan kiléptek a zajongó fiatalság tömött sorai közé, hogy nyugodtságra intsek őket. Egyetlen szavukat sem lehetett hallani a fűlsiketítő lárma közt.

— Hiszen nem Reichsrath ez, ne kiabáljatok, figyelmeztette az egyik egyetemi polgár a társait.

Miniatűr forradalomra fejlődött ez a tüntetés.

Dr. Király János, a ki római jogot ad elő nyolcztól-kilenczig, nem akarta megtartani előadását addig, a míg el nem távolítják tanterméből a keresztet.

Már a katedrán mondta ezt a professzor, a mikor az egyetemi polgárokat hallgatásra intette. Mikor a diákok látták, hogy Király nem fog prelegálni, kivonultak a teremből.

Annál nagyobb tüntetést rendeztek Kovács Gyula előadásának kezdetén. Egyforma számmal voltak a hallgatóság közt „kereszt-ellenzők“ és „keresztpártiak“, ahogy egymást az ifjak nevezték.

Egy újságírónak a rektor azt felelte, hogy az egyetemi tanárok nem azért nem tartották meg az előadást, mert az ifjuság egy töredéke kifüggesztette a keresztet. Az előadások azért maradtak el, mert a tüntetők nagy lármájában nyugodtan tanítani nem lehet.

S igen érdekesen viselkedtek a női hallgatók. Ezeknek tudvalevőleg a második emeleten külön szobájuk van. Mikor a szoba előtt összehaverődve meglátták azt a csoportot, a mely a keresztet a termekben kifüggesztette, maguk követelték, hogy az ő szobájukban is adjanak egy keresztet. — Mikor megkapták a keresztet, éljenzésbe törtek ki.

Az egyetemi ifjak bizonyos ünnepélyességgel, az Atyának, Fiának és a Szentléleknek nevében tüzték fel teremről-teremre menve a keresztet. A 11. számú teremben a szolga leakarta szedni a keresztet a falról, de az ifjuság észrevette a dolgot s a szolgát kidobták. Csaknem így járt Margittay tanácsjegyző is, a ki kiadta a parancsot a keresztet eltávolítására s ki aztán emiatt az ifjuság elől csak nagy bajjal tudott hivatal-szobájába menekülni.

Az egyetemi tanács délután sürgősen ülést tartott ez ügyben kimondván, hogy multkori határozatához ragaszkodik s a kifüggesztett keresztet tiszteletteljes módon

leszedeti a falakról s a központi iroda egyik szekrényében helyezi el, az ismeretlen kifüggesztők ellen fegyelmi vizsgálatot indít s az esetről pedig jelentést tesz a kultusz-miniszternek. — Kimondotta továbbá a tanács, hogy a felizgatott kedélyek remélhető lecsillapítása céljából két napra felüggeszteti az előadásokat s becsukja az egyetem kapuit. Végül a rektor figyelmeztetést intéz a hallgatósághoz, hogy hasonló esetben bezárják az egyetemet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Lefokozott katonatiszt.

(Távirati tudósítás.) Körülbelül két hónappal ezelőtt nagy botrányt inszenált Albinszter Tódor hadnagy egy trieszti kávéházban. Emiatt a kávéház főpinczére a hadnagyot arra kérte, hogy viselkedjék nyugodtan és ne riassa el a kávéházból a vendégeket. A hadnagy kirántotta a kardját és összekaszabolta a főpinczért. Ma tárgyalta ezt az ügyet az insbrucki haditörvényszék, a mely a vérengző hadnagyot hat évi súlyos börtönre és lefokozásra ítélte.

TÁVIRATOK.

Halálra ítélt katona.

Krakko márczius 18. Balzer 36. gyalogezredbeli katonát ma halálra ítélték Kassianicz Illés csendőr meggyilkolása miatt. Ez a csendőr szeptember 26-án letartóztatta Balzert, mert engedelem nélkül távozott Krakkóból, de Balzer kikapta a csendőr fegyverét, három lövéssel leterítette a csendőrt és holttestét a vizsgálat félre vezetése miatt a vasuti sínekre fektette.

A halál torkában.

Budapest, márczius 18. Székesfejérvárról táviratozzák, hogy Pribék Mihály 72 éves nyugalmazott városi főpénztáros öngyilkossági szándékból a vonat elé ugrott. Az utolsó pillanatban rántották el s csupán csekélyebb sérülést szenvedett.

Házak katasztrófája.

Nagy Kradisch márczius 18. Dománin községben a folytonos földcsuszamlás következtében az e hó elején megrongálódott három ház és azonkívül még négy ház összeomlott. Nyolcz más ház erősen megrongálódott, úgy, hogy a mult év óta ismét 47 ház vagy összeomlott vagy megrongálódott. A kárvallottak mind szegény emberek. Segélyezésükre mozgalmat indítottak.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . . 7-67

„ októberre . . . 7-70

Rozs áprilisre . . . 7-60

„ októberre . . . 6-70

Zab áprilisre . . . 6-35

Tengeri májusra . . . 5-25

„ júliusra . . . 5-37

Berlin fél márkával, Páris 10 centimmal, Liverpool háromnyolczad pennyvel magasabb:

VEGYES.

Lelketlen anya. Hajmeresztően rémes gyilkosságról értesít bennünket bánlaci (Torontál-megye) tudósítónk. A Bánlakkal szomszédos Szóka községben mult éjjel öv. Ploszkár Katicza ujszülött magzatának nyakát késsel többszörösen átvágta s ezzel meg nem elégedve, a magzat nyelvét és torkát teljesen kitepte. Az ügy vizsgálása végett dr. Lanka József kir. alügyész, Illicky Mihály vizsgálóbíró és dr. Fialowski Béla kir. tvszéki orvos a községbe érkezett. Általános hiedelem a községben, hogy az anya rémes tettét elmeháborodottságában követte el, mert az orvosok által epilepsiának mondott szivgörcsei vannak időszakonként, amidőn néha napokon áteszméletlen, vagy legalább is zavart elméjű.

Nagy sikkasztás. Szombathelyről táviratozzák: A kisczelli takarékpénztár csődtömegéből 46.000 korona eltűnt. Az 1899-ik év február 6-ika volt a bukott kisczelli takarékpénztárnak az utolsó fizetés napja. Ezen a napon a pénztári napló tanúsága szerint az intézeti készpénzkészlete 116.000 koronát tett ki. A csőd február 7-én megnyitott s Nagy Péter sárvári közjegyző napokon a leltározást a következő napokon eszközölvén, a leltárban összesen 70.000 koronányi készpénzt vett fel. Miután 1899. évi február 6-án, mikor a végső pénztári zárlat eszközöltetett s az intézet készpénzkészlete 116.000 koronában állapítatott meg: már se Rosenberg Lajos, se Ritt Károly a takarékpénztárban jelen nem voltak: a hiányzó 46.000 korona eltűnése a régi ügygyel kapcsolatba nem hozható. Valószínűleg sikkasztásról van szó.

Brutális tréfa.

Gonosz tréfának eset áldozatul egy szegény öreg asszony Mogyoródon. Néhány duhaj legény mulatott a mult héten az ottani korosmában, kik akkor tértek haza a sorozásról. Éjfél tájban bevetődött a mulatók közé Bálint Ambrus községi éjjeli őrs, a kit a legények közre fogtak s itattak. Hajnal felé már annyira elázott Bálint, hogy az asztal alá bukott.

Ekkor gonosz ötlet támadt a legényekben. Dorongokat kerestek elő s azokra ráfektették az öntudatlanul fekvő Bálintot s mint valami hullát vitték haza lakására. Mikor odaértek, fölzörgötték Bálint feleségét s mikor ajtót nyitott, azzal lepték meg az öreg asszonyt, hogy férjét valaki agyonverte s úgy találták meghalva az utcán, most haza hozták. Bálintné, amint meglátta férje sápadt arcát, egy jajkiáltással összeesett. A megrémült legények egy része elfutott, a többi pedig éleszgetni kezdte az öreg asszonyt, de mikor azt vették észre, hogy az asszony nem tér magához, orvosért futottak, a ki csak már a halált tudta megállapítani.

Az elkeseredett férj mikort kijózanodására megtudta, mi történt, töltött fegyverrel kereste a gonosz tréfa előidőzőit, kike azonban a csendőrség vett oltalmába és bekísérte őket a bírósághoz. Az eset nagy megbotránkozást okozott a községben a köztisztelőben állott Bálintné halála miatt.

A bosszuálló feleség.

— Saját tudósítónktól. —

Berczeli János szt.-mihályi lakos, — mint levelezőnk írja, — nem a legjobb egyetértésben élt a feleségével a minek az volt az oka, hogy Berczeli viszonyt folytatótt Varju Ágnessel, egy odaváló fiatal özvegy asszonnyal. Berczeliné egy ideig szép szóval igyekezett férjét vissza hódítani, mikor azonban azt tapasztalta, hogy ezzel nem ér cél, bosszura határozta el magát.

E hó 15-én Berczeliné elérkezettnek látta az időt, hogy bosszút álljon családi boldogságának megromlásán. Berczeli ugyanis azzal az ürügygel távozott el hazuról, hogy kimegy a szőlőbe, e helyett azonban a szeretőjéhez ment. Berczeliné megleste a férjét s mikor megtudta a valót, hazament, egy nagy konyhakést vett magához, a kerten keresztül belopódzott Varju Ágnes lakásába s ott a konyhaajtóban meghuzta magát. Mikor férje távozni akart a találkozásról s szeretője kikísérte, Berczeliné előugrott az ajtó mögül s az előrántott konyhakést teljes erővel a csábító asszony mellébe döfte, a ki éles sikoltással össze esett.

Berczeli ekkor a feleségének rontott, de a felizgatott asszony a véres kést ráemelte a férjére is s azon oly súlyos sérülést ejtett, hogy alig tudott elvándorolni a helyszínről. Berczelinét elfogta a csendőrség és átadta a bíróságnak. Varju Ágnes behalt a sérülésbe, Berczeli pedig súlyos betegesen fekszik s felgyógyulása reménytelen.

SZINLAP.

Ma kedden „A” bérletben:

BOX és COX.

Bohózat 1 felvonásban.

Ezt követi:

A pajkos diákok

Operette 2 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Geier Jeremiás, uzsorás	— Sziklai M.
Brändt) diákok	— F. Kállai L.
Frinke)	— Perényi M.
Antal, mesterlegény	— Környei B.
Lizi, polgárleány	— Bödi Ella.
Fleck, csizmatisztító	— Csatár Gy.
Koresmáros a „Tevő”-hez	— ifj. Szathmáry.

Holnap, szerdán „B” bérletben:

Koldus és királyfi.

Operette 3 felvonásban.

Szives tudomásul

Saját termésű, tiszta természetes ó-borok Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 ”
Veres asztali, 98-ról	80 ”
Veres kadarka, 98-ról	1.20 ”
Asztali siller	70 ”
Nagy-Burgundi siller	92 ”

Palaczkokért 16 fillér betét.

Hordószámra való vételnél megfelelő árengedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fia ezégnél

Debreczen, Tisza-palota, valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

Postai megbízások a legnagyobb reuiben eszközöltnék.

S. ROCHLITZ ARTHUR gyógyszerész eredeti készítménye.

„Siliom” arcz-crème

Szeplő és májfolt ellen legjobb a világhírű „Siliom” arcz-crème mely egyike a leghatásosabb arcz- és kéz finomító és szépítő szereknek, fölülmulhatatlan jóságánál fogva teljesen ártalmatlan. Használati utasítás minden egyes éremnél, szappannál, valamint a poudernél mellékelve van. — Kapható: Török József gyógyszerésztárban (Király-utca.) — Debreczenben: Az „Arany angyal” gyógyszerésztárban Sziloz Ferencznel, a „Fehér hattyu” gyógyszerésztárban, L. Kovács Nándornál és a „Kigyó” gyógyszerésztárban Mihálovits Jenő gyógyszerész uraknál. — Kapható továbbá minden nagyobb gyógyszerésztárban. Óvakodjunk az utánzatoktól! — Valódi csak az, melynek ugy a külső borítékján, valamint a használati utasításán saját nevem olvasható.

S. ROCHLITZ ARTHUR gyógyszerész.

Postai megrendelések a legnagyobb titoktartás mellett eszközöltnék.

מצות

Van szerencsém a n. é. pászkafoyasztó közönséget értesíteni, hogy a modern technika minden idevágó vívmányai-val (olaj használata nélkül) ujjonnan felszerelt gépeimen a pászkaütést megkezdtem és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy most is, mint az előző években, t. megrendelőimnek **izletes, tisztán kezelt** és a viszonyokhoz képest **olcsó**

pászkaival

szolgálhatok. Szives megrendeléseket kérném idejekorán eszközölni, mert ellenkező esetben azon kellemetlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni. Pászkat 10 kilogrammos lepecsételt csomagokban bárhova szállítok. Ismételve kérve b. megrendeléseiket, maradtam tisztelettel:

Weisz József,

Simonffy-u. (Kisuj-u.) 29

Gyarmathy János mészáros, Degenfeld-tér 9. sz. (Csapó-u. sarkán) Húsa árak: 1. r. 1.00 kg 11. r. 44 kr. 2. r. 42 kr. 3. r. 40 kr. 4. r. 38 kr. 5. r. 36 kr. Friss és tisztított sertés hús napi folyó áraknál 4 karral olcsóbban. Vegyes húsok felvágott állandóan friss. Vireli és szávalada árban 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. FÜZLET: Bethlen-utca 29. (saját ház). Itt a húsárak: 1. r. 48 kr., itt is mindenféle hentes-cikkek kaphatók. Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!

ÉRTESÍTÉS.

Neumann testvéreknel Debreczen, a Tisza-palotában Előnyös bevásárlás

folytán a tavaszi idényre feltűnő olcsó árakban kaphatók a legizlésesebb hazai gyártmányú férfi-, női- és gyermek czipők, férfi- és fiu kalap újdonságok, valamint mindenféle

úri divat különlegességek. Pártoljuk a hazai ipart!!

Önkéntes árverés.

Alul írott közhírré teszem, hogy Debreczenben Kossuth-utca 31. számú házamat, mely a debreczeni 3271. tjkvben A. I. s. rend 3515. helyrajzi szám alatt van nevémen bekebelezve és a melynek területe udvar és kerttel 475 □-öl és évi jövedelme 2400 korona — folyó évi **Márczius hó 25-ik napján** délelőtt 10 órakor általam Balogh Géza debreczeni kir. közjegyzőnek Kossuth-utca 9. szám alatti lakásán levő irodájában megtartandó **önkéntes árverésen** eladom, a hova a venni szándékozókát meghívom.

Államilag ólomzárolt legkiválóbb minőségű **ARANKAMENTES Lucerna magot** legelső rendű **ARANKAMENTES Jóherem magot,** legmegbízhatóbb **QUEDLINBURGI** termelőtől beszerzett

valódi Oberndorfi sárga répamagvakat.
" Mammut, vörös óriás és
" Olajbogyó alakú arany sárga

Le gnehezebb fajú **ANGOL PERJÉT,** valamint friss termésű **konyhakerti és virágmagvakat** legjutányosabb árban ajánl **GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI** cég **DEBRECZEN.**

Vidéki megbízásokat legpontosabban eszközölünk.

Apró hirdetések.

Díja : 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

18 hecto sámsoni kerti ó bor egyes hordóval is eladó. Értekezhetni: Homok-utca 118.

Szőlőskert az újkertben nemes gyümölcsfákkal, lakóházzal és jóvizű kuttal olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Dió vékony héju 1 kg. 28 kr. Ismételadónak megfelelő árengedmény. Gücsey fűszerüzlete, Hunyadi-utca 26.

Kaiser Salamon vászon, kézmű és divat részlete üzlete Hatvan utca 2. sz. a. található.

Luczerna és répamagvak legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében. kaphatók Hatvan-utca.

Maison Steiner új női divatterem Piacz-u. 65. (Miklóssy-utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mértékelt áruk mellett.

Két szobás uri lakás mellékhelyiségekkel, szép udvarral eladó. Ára: 1400 ft. Fizetendő: 700. Vargakert 69. sz. Értekezhetni: Tikász Istvánnal.

A Nagymester-utca végén, az úgynevezett Paragh-féle gőzmalom igen előnyös feltételek mellett bérbeadó, vagy eladó. Felvilágosítást nyújt: Dr. Fejér Ferenc ügyvéd, Piacz-utca 43.

Vérpiros narancs posta csomag bérmentve frt 1.70., kapható Khon Henriknél Debreczenben.

Köhögés ellen Pemeteffi czukorka Borsy czukrárdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Egy jó házból való fiu fényképész műterembe tanulónak felvétetik, Németi fényképésznél.

3 hold pusztaföld az Ondódon, 9 és fél nyilas tanyaföld a szepesen eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A vén kertben 60. szám Kar-u. felől, szép fronttal, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Tanulónak felvétetik egy 14 éves korban levő fiu, jó bizonyítványokkal Kovács Gyula vasüzletébe.

Tea vaj legfinomabb 1 kg. 1 frt. 20 krajczár Gróf Dessoeffy Bűd Szent-Mihályi uradalmából. Kapható: Czeglédy és Polgárnál.

Debreczenben egy ujonnan készült fűszer berendezés igen olcsón azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kerestetik 400-500 holdas gazdaság haszonbérbe. Czim: Vágó Andor utóda czégnél, Főtér.

Eladó nyaraló. Sesta-kertben 679 özl szőlőskert, melynek fele csemege szőlő — ujonnan épült csinos nyaralóval eladó. Értekezhetni: Nyomatató-utca 18. szám alatt.

Modern 3 szobás lakás kiadó. Jó ivóviz az udvarban. Csokonai-u. 13. szám.

Tanulónak felvétetik egy 15 éves fiu jó bizonyítványokkal a zongora és hangszer megtanulására. Schmidt S. Udv. hangszergyárosnál.

Móricz-telep 35 dik számú ház elutazás végett azonnal eladó, mely áll két szobából egy kamarából, egy istállóból és egy fás kamarából Értekezhetni ugyanott.

Magos-utca 4 sz. a. mellékhelyiségekkel ellátott **utcai három szobás** lakosztály május 1 re kiadó. Jó vizű kut az udvarban.

Eladó kisbirtok. A hajdumegyvei tartozó és a debreczeni-h.-bűszörményi országot mentén fekvő „Csillagos-körcsma” és állás épületei hozzátartozó tiz és egy negyed katasztrális hold első osztályu szántó és kaszálóból álló földdel együtt eladó. — Venni szándékozők forduljanak Englänger Miklóshoz Álmosd, Biharmegye (posta helyben).

Krémer Jakab kárpitós Simonffy-utca 27. Tisztelettel tudatom, hogy minden szakmámba vágó munkát jutányosan vállalom. Matracz, csipke függönyök tisztítását, ablak rolettek, valamint önműködő amerikai rolettek készítését. Elkötözésnél butor pakolást vállalom. Teke asztal készítést vállalom. Szives pártfogást kérek.

Eladó szép fekvésű telkek homokkerti nagy gőzmalom körül. Értekezhetni ugyan ott a tulajdonossal.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

A Takarékos és Hitelintézet Csapó-utca 4. sz. házában egy **2 szobás és előszobás lakás** mellékhelyiségekkel együtt (eddig ügyvédi irodának használtatott) továbbá **két bolthelyiség** május hó elsejével kiadó. Értekezhetni a fenti intézet igazgatóságánál.

Kiss Ignác épület- és díszmű bádogos, Debreczen, Piacz utca 34. szám. Elvállal mindenféle bádogos munkát, valamint villamcsengő berendezést és javítást jutányos árban, ugyancsak különlegességi bádogos munkákat pontosan készít.

Katona keztük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Vetőgépek alig használt feltűnő olcsón előnyös fizetési feltételek mellett Klein Jakab gépraktárosnál, Piacz-utca 26. Nagy tőzsde udvarán. Ugyanott ócska vasat és mindenféle fémeket legmagasabb napi árban vásároltatnak.

Szintartó gyermek, női és férfi harisnyák minden minőségben jutányos áron beszerezhetők. Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. Harisnya fejleléseket elvállal.

Bérletet keresek

3-400 holdig

vagy itt vagy a szomszédos vármegyékben. Csakis tulajdonosokkal érintkezem. Czim meg tudható a kiadóhivatalban.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Új posztó és gyapjuszövet üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Piacz-utca (a főtőzsde mellett) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

posztó és gyapjuszövet

üzletet rendeztem be. Dús raktáram van a legújabb divatú bel- és külföldi gyapjuszövetekben. — Elvem a legszolidabb szabott ár.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, tisztelettel

KLEIN JAKAB.

200 öltönymaradék gyapjuszövet a legjutányosabb árban.

Friss termésű magvak.

A vetési időnyre ajánlom mindennemű mezőgazdasági, konyhakerti- és virágmagvaimat a legjobb termelőktől.

53 év óta fennálló magkereskedésem — mely mindenkor derekasan megállotta helyét s mindenkor sikerült a sok nagyhangu reklam között is megtartani nagyszámu és el kelő vevőkörét — dusan el van látva a legj. bb magvakkal, melyeket a legmérsékeltébb árban becsájtok a vevőközönség rendelkezésére.

Eredeti francia- és magyar luczerna, romek erdélyi löhere, a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás által arankamentosségre és csiraképeségre megvizsgálva és leolmozva.

Valódi Quedlinburgi répamagvak magas csiraképeséggel s fajtisza minőségben, mint OBERNDORFI SÁRGA, — VERES ÓRIAS MAMMUTH, — ÓRIAS SÁRGA OLJABOYO, — SÁRGA ECKENDORFI és FRANCZIA HIZLALO CZUKORRÉPA.

KONYHAKERTI MAGVAK nagy választékban. VALÓDI ERFURTI VIRÁGMAGVAK a legjobb minőségben kaphatók

KONTSEK GÉZA előbb **GASZNER KÁROLY** magkereskedésében — Debreczen, Kossuth-utca.